

Informatieblad

Detentie- & re-integratieplan

Voor ketenpartners

Op 1 juli 2021 treedt de Wet straffen en beschermen in werking. Daarnaast hebben de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI), gemeenten en de 3 reclasseringsorganisaties (3RO) in juli 2019 een vernieuwd Bestuurlijk Akkoord voor re-integratie ex-gedetineerde burgers ondertekend. Vanwege deze ontwikkelingen heeft DJI het proces rondom het detentie- en re-integratieplan (D&R-plan) aangepast.

Dit informatieblad beschrijft dit proces in een regulier detentieregime. Voor andere (bijzondere) regimes binnen het gevangeniswezen, zoals PPC, ISD (veelplegers) en strafrechtelijke vreemdelingen (VRIS) gelden andere werkafspraken.

Wat is het doel van dit informatieblad?

- Uitleg te geven over het persoonsgericht D&R-plan.
- Toe te lichten wat de Wet straffen en beschermen betekent voor het opstellen en uitvoeren van het D&R-plan.

- Laten zien welke activiteiten in de penitentiaire inrichtingen (PI's) rondom het D&R-plan plaatsvinden om samenwerking met ketenpartners te faciliteren.

Wat is een persoonsgericht D&R-plan?

Het D&R-plan vormt de leidraad voor de invulling van de detentie, de detentiefasering en de voorbereiding van het traject na detentie.

De gedetineerde is zelf verantwoordelijk voor het opstellen en uitvoeren van het D&R-plan. Diverse disciplines binnen de PI (zoals sport, arbeid en onderwijs) en ketenpartners ondersteunen hem (daar waar hem/hij staat kan ook haar/zij gelezen worden) daarbij. In het D&R-plan van de gedetineerde staat beschreven hoe hij tijdens detentie werkt aan een delictvrije toekomst. Het D&R-plan bevat hiervoor concrete re-integratie- en gedragsdoelen en onderliggende acties. De re-integratiedoelen hebben vaak een link met de 5 basisvoorwaarden (identiteitsbewijs, onderdak, werk en inkomen, schulden en zorg), het sociaal netwerk en

slachtofferbewust en herstelgericht werken. Het D&R-plan is een dynamisch document: indien nodig wordt het D&R-plan gedurende de detentie bijgesteld.

Onderdeel van het D&R-plan is het stapsgewijs toewerken naar verlop en detentiefasering. Na inwerkingtreding van de Wet straffen en beschermen is het verlenen van verlop minder vrijblijvend en vanzelfsprekend. Gedetineerden verdienen vrijheden door onder andere actief te werken aan hun re-integratiedoelen. Daarbij krijgen gedetineerden alleen nog verlop toegekend als dit één of meerdere in het D&R-plan omschreven re-integratiedoelen dient.

Welke mogelijkheden zijn er voor gegevensuitwisseling?

Het opstellen van een persoonsgericht D&R-plan start met het in kaart brengen van de situatie van de gedetineerde. Het gaat hierbij onder meer om informatie over individuele risico's, behoeften, capaciteiten, het (leer)vermogen en slachtofferbelangen. De Wet straffen en beschermen biedt DJI, gemeenten en 3RO een wettelijke grondslag om gegevens voor het D&R-plan uit te wisselen. Deze grondslag is uitgewerkt in artikel 20b van de Penitentiaire Maatregel. Dit maakt het bijvoorbeeld beter mogelijk om de voor detentie al lopende zorg- of maatschappelijke trajecten tijdens detentie te laten doorlopen en na detentie te continueren.

Hoe vindt samenwerking en afstemming plaats?

De samenwerking rondom het D&R-plan is maatwerk. De ketenpartners spelen een belangrijke rol in het bieden van ondersteuning en het leveren van een inhoudelijk bijdrage. Bij sommige gedetineerden is die samenwerking intensief (samen aan tafel), bij anderen volstaat overleg via e-mail of telefoon. De casemanager van de PI coördineert deze samenwerking en heeft de regierol bij het opstellen en uitvoeren van het D&R-plan. Afhankelijk van de detentieduur en het specifieke justitiële kader waarbinnen een gedetineerde zit, kan het zwaartepunt van het D&R-plan en de verdeling van taken en ondersteuning tussen DJI en ketenpartners per casus verschillen.

Om de afstemming over het D&R-plan met de gedetineerde te stroomlijnen is in elke PI het trajectgesprek ingevoerd. Vanuit de PI zijn de casemanager en de mentor van de leefafdeling van de gedetineerde betrokken. Desgewenst sluiten gemeente

(bijvoorbeeld de nazorgcoördinator) en 3RO aan om bij te dragen aan het opstellen en realiseren van re-integratiedoelen. Het trajectgesprek kan eventueel via videobellen plaatsvinden. Het doel van de afstemming in het trajectgesprek is het bevorderen van een integrale aanpak zowel tijdens en na de detentie.

Hoe verloopt besluitvorming over het D&R-plan?

Binnen de PI vindt verdere afstemming over het D&R-plan plaats tijdens het multidisciplinair overleg (MDO). Diverse disciplines van de PI zijn vertegenwoordigd in het MDO. Het MDO bespreekt de bevindingen uit het trajectgesprek en stelt vervolgens namens de directeur een (bijgesteld) D&R-plan vast. Daarnaast adviseert het MDO de directeur over verlop en detentiefasering door te kijken naar gedrag, risico's en slachtofferbelangen.

Het trajectgesprek en MDO herhaalt zich tijdens de detentie elke 6 weken.

Welke contactmomenten zijn er?

Alle PI's voeren diverse activiteiten uit om de samenwerking en integrale aanpak met ketenpartners, conform bestuurlijk akkoord, te faciliteren:

- **Dag 1:** de gemeente waar de gedetineerde burger staat ingeschreven krijgt een geautomatiseerde melding van de detentie. De gemeente kan, indien zij betrokken willen worden bij het traject en D&R-plan van de gedetineerde, contact opnemen met de betreffende PI en vragen naar de bij de gedetineerde betrokken casemanager. Hiervoor heeft elke PI gezamenlijke [groepsmailboxes](#) voor casemanagers (zie ook de bijlage).
- **Binnen 2 weken:** nieuw binnengekomen gedetineerden doorlopen een screening tijdens de integrale intake. De meeste PI's voeren dit op een vast dagdeel in week 2 van de detentie uit. Indien gewenst kunnen ketenpartners tijdens de integrale intake zelf in gesprek met de gedetineerde. De casemanager signaleert tijdens de screening aandachtsgebieden voor re-integratie (5 basisvoorwaarden, sociaal netwerk en herstel) en brengt in kaart welke behoeften er zijn voor ondersteuning. De casemanager legt dit vast in het concept D&R-plan en informeert de gemeente over de hulpvragen op de 5 basisvoorwaarden via het

‘informatieblad gemeenten (ex-)gedetineerden’. Indien nodig informeert de casemanager ook 3RO. Bijvoorbeeld als toezicht door reclassering na detentie aan de orde is.

- **Week 3 of 4:** na de screening vindt er een eerste trajectgesprek plaats met de gedetineerde om een D&R-plan op te stellen met concrete re-integratiedoelen en -acties. Desgewenst sluiten ketenpartners bij het (online) trajectgesprek aan. Dit biedt ketenpartners gelegenheid om hun informatie en zienswijze voor het traject in te brengen. Het MDO stelt na het eerste trajectgesprek het D&R-plan vast. Op verzoek kan de casemanager aan betrokken ketenpartners een overzicht met afgesproken re-integratiedoelen en acties uit het D&R-plan sturen.
- **Gedurende detentie:** na het opstellen van het D&R-plan vindt er zeswekelijks een trajectgesprek plaats met de gedetineerde en met eventueel betrokken ketenpartners om de voortgang van het plan te bespreken. Het bespreken van de voortgang geeft inzicht of doelen en acties worden behaald, er nieuwe doelen en acties en/of afspraken over begeleiding nodig zijn. Het MDO stelt een eventueel bijgesteld D&R-plan opnieuw vast.
- **Verlof en detentiefasering:** Het faseringstraject maakt deel uit van het D&R-plan. De gedetineerde werkt met doelen en acties in het D&R-plan gericht toe naar vrijheden. Onder bepaalde voorwaarden krijgt de gedetineerde in de laatste fase van de detentie verlof om te werken aan zijn re-integratiedoelen. Vanuit het D&R-plan kan de inzet ook extramurale arbeid, een klinische behandelsetting, verblijfszorg of een Penitentiair Programma zijn. Bij de uitvoering van deze vrijheden zullen soms de reclassering of gemeente betrokken worden/zijn.
- **Naderen einde detentie:** Voor het realiseren van goede nazorg is het belangrijk dat voor de datum van invrijheidstelling overdacht plaatsvindt naar ketenpartners van de op dat moment beschikbare en relevante informatie. Afhankelijk van beschikbare tijd kan deze overdracht via het trajectgesprek verlopen. Waar de tijd beperkt is, wordt volstaan met het informatieblad kijkt de casemanagers in overle met ketenpartners hoe overdracht plaatsvindt.
- **Einde detentie:** de gemeente waar de gedetineerde burger staat ingeschreven ontvangt een geautomatiseerde melding dat gedetineerde in vrijheid is gesteld.

Meer informatie

DJI en haar ketenpartners geven de samenwerking op regionaal/lokaal niveau vorm, rekening houdend met de behoeften en mogelijkheden van de betrokken partijen. De [handreiking](#) bij het bestuurlijk akkoord ‘Kansen bieden voor re-integratie’ geeft daarbij handvatten.

Wellicht roept het informatieblad nog vragen bij u op of wilt u verdere mogelijkheden voor samenwerking bespreken. Dan kunt u het beste contact opnemen met de Staffunctionaris Ketensamenwerking van de PI's binnen uw samenwerkingsverband (SWV). De contactgegevens vindt u in de bijlage.

Dit informatieblad is een publicatie van:
Dienst Justitiële Inrichtingen
Postbus 30132
2500 GC Den Haag

Aan dit informatieblad kunnen geen rechten worden ontleend. DJI aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten in dit informatieblad.

© Dienst Justitiële Inrichtingen, april 2021